

Täysistunto

Maanantai 4.3.2019 klo 12.04—16.20

13. Lakialoite laiksi työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:n ja 11 luvun 4 §:n muuttamisesta Lakialoite LA 101/2018 vp Anneli Kiljunen sd

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Keskustelu

15.46 **Anneli Kiljunen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tein tämän lakialoitteen siitä syystä, kun törmäsin tilanteeseen, jossa henkilö, jolla oli taustalla tradenomin tutkinto, työllistyi hyvin epäsäännöllisesti, osa-aikaisesti, ja oli sitten saanut hyvän kielitaitonsa takia pysyvän mutta osa-aikaisen työsuhteen eikä pystynyt tämän seurauksena työllistämään itseään kokopäiväisesti. Tämän seurauksena kyseinen henkilö haki jatko-opintoihin — hän on perheellinen, kahden pienen lapsen äiti — opiskelemaan erityisopettajaksi toiseen kaupunkiin yli 200 kilometrin päähän.

Työvoimahallinto suhtautui tähän omaehtoiseen opiskeluun positiivisesti, ja samoin suhtautui myös hänen työnantajansa, joka oli pitänyt häntä pitkään osa-aikaisessa työsuhteessa nimenomaan hänen vahvan venäjän kielen osaamisensa takia, ja työnantaja ja kyseinen henkilö yhdessä sopivat, että koska tämä nuori rouva opiskelee viikot toisella paikkakunnalla, niin työnantaja mielellään pitää hänet seitsemän tuntia kuukaudessa aina tarvittaessa näissä työtehtävissä, missä hän oli ollut. Elikkä hän oli saanut myönteisen päätöksen työvoimahallinnolta, mutta sitten kysymykseen tulikin ongelma, koska tämä rouva oli muuttanut, oli ollut oma-aloitteinen tämän työsuhteen muuttamisen takia ja sitä kautta vähentänyt työtuntejaan ja perustelluista syistä ei tietenkään pystynytkään, jos on yli 200 kilometrin opiskelumatka, tekemään töitä siinä määrin kuin aikaisemmin, niin tältä rouvalta perittiin työttömyyspäiväraha takaisin yhdeltä kuukaudelta, minkä seurauksena hänen asiaansa käsiteltiin koko viime syksy, elikkä hän käytännössä menetti työttömyyspäivärahansa neljältä kuukaudelta tämän seitsemän tunnin takia.

Kävin tätä keskustelua sitten TEMin virkamiesten kanssa, ja tätä aloitetta on nyt valmisteltu yhdessä heidän kanssaan. Lähtökohtaisesti, kun me tiedämme, että osaamisen merkitys tulee kasvamaan entistä enemmän ja työmarkkinat muuttuvat, meidän pitää tehdä kaikemme, että me tuemme elinikäistä oppimista ja mahdollistamme ihmisille tutkinnon suorittamisen myös toisella paikkakunnalla mutta myös mahdollisesti työelämässä olemisen. Varsinkin, kun on kyse perheellisistä ihmisistä — ja minä tiedän lapsiperheiden tilanteesta, että lapsiperheköyhyys on suurta — niin meidän pitäisi tukea tällaisissa tilanteissa ihmisten mahdollisuutta opiskella. Tästä syystä tein tämän lakialoitteen, ja tämä nimen-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 169/2018 vp

omaan perustuu siihen, että työttömyysetuudella omaehtoiseen opiskeluun siirryttäessä on varmistettu henkilön työllisyysuunnitelman ajantasaisuus, etenkin, jos henkilö on työskennellyt osa-aikaisesti ja saanut siis soviteltua työttömyysetuutta ennen omaehtoisen opiskelun aloittamista. On olemassa vaara, että osa-aikaisesta työstä irtisanoutuminen tai tehtyjen tuntien väheneminen aiheuttaa tulkinnan, jonka mukaan henkilölle määrätään karenssi, ja näin mahdollisuus omaehtoiseen opiskeluun estyy. Eräs tällainen tilanne voi muodostua, jos osa-aikatyön tekopaikka ja opiskelupaikkakunta ovat etäällä toisistaan. Pätevän syyn ollessa kyseessä ja kun henkilö toimii työllisyysuunnitelmansa mukaisesti, ei henkilön työttömyysetuutta tule evätä, vaikka hänen työtuntinsa vähenisivät mutta kokonaistarkastelussa hänen työmarkkina-asemansa paranisi esimerkiksi omaehtoisen opiskelun kautta.

On tärkeää, että esteitä kansalaisten työmarkkina-aseman parantamiseksi puretaan. On selvää, että sosiaaliturvajärjestelmämme tarvitsee kokonaisuudistuksen työllistymisen ja koulutuksen saumattomaksi yhteensovittamiseksi ja sujuvoittamiseksi.

Näillä perusteilla ehdotan, että eduskunta hyväksyy lain työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:n ja 11 luvun 4 §:n muuttamisesta siten, että muutetaan työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:n 2 momentti sekä 11 luvun 4 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 10 luvun 4 §:n 2 momentti laissa ja 11 luvun 1 momentin 3 kohta laissa. Tältä osin esitän, että nämä pykälät tulevat tulevaisuudessa seuraavan hallituksen käsittelyyn, ja toivon, että me voimme yhdessä parantaa, voisiko sanoa, ihmisten elinikäistä oppimista ja kouluttautumista ja sitä kautta pystymme vastaamaan työmarkkinoiden tarpeeseen entistä paremmin.

15.52 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Anneli Kiljunen on tehnyt tärkeän ja hyvän lakialoitteen, ja hän perusteli tuossa hyvin aloitteensa taustaa. On erittäin tärkeää, että koulutusta ja työtä yhteensovitetaan ja esteet työmarkkina-aseman parantamiseksi puretaan. Koulutus parantaa kansalaisten työmarkkina-asemaa, ja se on avain myös sinne työelämään sen jälkeen, jos yksi ura päättyy, yksi ovi sulkeutuu — toinen aukeaa, ja koulutus avaa niitä.

Joku joskus sanoi, että tänä päivänä ihminen tarvitsee kolme erilaista ammattia, jotta pystyy olemaan koko työikänsä mukana työelämässä, ja kyllä se varmasti näin on. Ammatit muuttuvat, työnkuvat muuttuvat ja yhteiskunta menee sillä tavalla eteenpäin, joten erittäin kannatettava lakialoite. Toivon, että seuraava hallitus sitten huomioi tämän edustaja Anneli Kiljusen tärkeän lakialoitteen ja tekee toimia sen eteen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.